

På baggrund af Retsplejerådets forslag udarbejdede Justitsministeriet i løbet af 1990 i samarbejde med Miljøministeriet en 11-punkts plan vedrørende en hurtigere, styrket og mere effektiv behandling af miljøstraffesager. 11-punktsplanen er optrykt som bilag 2 til lovforslaget.

Denne 11-punkts plan dannede herefter grundlag for et samarbejde mellem Miljøministeriet, rigsadvokaten og Justitsministeriet om udarbejdelse af nye administrative regler på området.

Resultatet af dette samarbejde blev, at rigsadvokaten i juni 1991 udsendte nye retningslinier, der danner rammen for denne forbedrede behandling af straffesager inden for miljøretsområdet, jf. rigsadvokatens Meddelelse nr. 4/1991.

8. Andre overvejelser

8.1. Nedbringelse af berammelsestiderne ved domstolene

Som nævnt i det indledende afsnit er formålet med lovforslaget at opnå en mere tidssvarende og hensigtsmæssig kompetencefordeling indenfor anklagemyndigheden og dermed en bedre udnyttelse af anklagemyndighedens ressourcer.

Justitsministeriet har i forbindelse hermed fundet det nødvendigt tillige at se på den ressourcemæssige situation ved domstolene bl.a. med henblik på at sikre, at den forventede effektivisering indenfor anklagemyndigheden ikke, for så vidt angår sagerne behandling, bremses af de lange berammelsestider ved domstolene.

Folketinget debatterede den 14. maj 1991 en forespørgsel om den ressourcemæssige situation ved bl.a. domstolene. Debatten mundede ud i vedtagelse af en motiveret dagsorden, der pålagde regeringen at forelægge Folketinget en plan, som indebærer, at berammelsestiderne ved domstolene nedsættes væsentligt.

Justitsministeriet har herefter sendt en redegørelse af 29. november 1991 til Folketinget vedrørende bl.a. berammelsestiderne ved domstolene.

Som det fremgår af redegørelsen, er det Justitsministeriets opfattelse, at de nuværende berammelsestider ved landsretterne, navnlig Vestre Landsret, er uacceptabelt lange.

Som et led i bestræbelserne på at nedbringe landsretternes berammelsestider har Justitsministeriet fundet det nødvendigt at søge landsretternes kapacitet øget gennem ændring af det lovmæssige grundlag for domstolenes virksomhed.

Med dette sigte har Justitsministeriet den 6. november 1991 fremsat forslag om en ændring af retsplejeloven, lovforslag nr. L 100, således at der bl.a.

indføres en udvidet adgang til at fremme behandlingen af straffesager i tiltaltes fravær. Der henvises til Folketingstidende, Folketingets forhandlinger 1991/1992, sp. 2191-2222.

Herudover fremhæves det i den ovennævnte redegørelse, at det som led i bestræbelserne på at nedbringe landsretternes berammelsestider vil være nærliggende at overveje reglerne om antallet af juridiske dommere i ankesager ved landsretterne, hvori domsmænd medvirker. Efter de gældende regler skal der i alle sager ved landsretten medvirke 3 landsdommere. En begrænsning af dommerantallet til 2 må antages at kunne skabe grundlag for en forøgelse af landsretternes kapacitet og dermed også for en tilsvarende nedsættelse af berammelsestiderne.

8.2. Tidligere overvejelser

Efter de gældende regler beklædes landsretten i ankede statsadvokatsager af 3 juridiske dommere og 3 domsmænd. Dette gælder, hvad enten sagen ved byretten har været behandlet under medvirken af domsmænd eller den er behandlet som tilståelsessag efter § 925. Der medvirker domsmænd, selv om anken alene angår strafudmålingsspørgsmålet.

I politisager medvirker domsmænd i anken i sager, hvor byretten af Retsplejerådet truffet under medvirken af domsmænd. Domsmænd medvirker endvidere i ankebehandlingen af politisager, der ikke i første instans er afgjort under medvirken af domsmænd, såfremt der for landsretten bliver spørgsmål om højere straf end bøde eller såfremt sagen i øvrigt skønnes at være af særlig indgribende betydning for tiltalte eller af særlig offentlig interesse.

Et mindretal i Retsplejerådet foreslog i betænkning nr. 825/1977 om retternes kompetence og arbejdsform i straffesager side 60 ff, at der gennemføres en regel, hvorefter landsretten i domsmandssager sammensættes af 2 landsdommere og 3 domsmænd, medmindre retsformanden undtagelsesvis bestemmer, at retten skal sættes med 3 landsdommere og 3 domsmænd. Forslaget havde til formål at opnå en rationalisering med henblik på at imødegå de stigende ventetider ved landsretterne. Flertallet i Retsplejerådet fandt dengang, at en nedsættelse af antallet af landsdommere fra 3 til 2 i domsmandssager ville betyde en forringelse af retssikkerheden, og at denne forringelse ikke ville stå i rimeligt forhold til den arbejdsmæssige besparelse, som man antog ville kunne opnås ved nedsættelsen.

I betænkning nr. 994/1983 om lægdommerordningen i straffesager m.v. overvejede Retsplejerådet på ny, hvorvidt der bør søges gennemført en nedsættelse af antallet af landsdommere fra 3 til 2 i doms-